ЩО ТО Є ЕЛЄКТРИЧНА СИЛА?

Електрика є скрізь. Є вона в земли, в воді, в хмарі, в чоловікови, тільки що її не видно. Вона собі сидить тихо і не має ніякої сили, доки вона все вкупі. Але електрика є подібна трохи до магнету тим, що она ділить ся на двоякy. Так як в магнеті є два бігуни, північний і південний, так само й електрика ділить ся на дві сили: активну і пасивну. Активну електрику люди значать собі знаком X (хрестом), а пасивну знаком — (павзою). Отже поки електрика є вкупі, то її ані не знати, а як розділить ся на двоє, то тоді набирає сили. Електрика ще тим подібна до магнету, що так само як в магнеті північний бігун притягає південного а південний північного, і знов північний бігун тручає від себе південного а південний північного, також активна електрика притягає до себе пасивну, а пасивна активну, і так само активна електрика тручає від себе активну, а пасивна тручає пасивну. Инакше сказати, що однакові роди електрики відтручують ся, а неоднакові притягають ся. Ми сказали, що електрика тоді дасть ся пізнати коли вона розділена. Се через те, що тоді електрика рушаєть ся, одно друге гонить і одно друге тручає.

От наприклад грім береть ся з того, що понад землею тягне хмара, в котрій є активна електрика. Та активна електрика тягне до себе другу електрику пасивну, чи з води, чи з землі, де її є найбільше. Коли ті дві електрики стрінуть ся, то на тім місци робить ся іскра. Ото й є грім. Тріскіт може бути великий або маленький, сьвітло від іскри більше або менше, але все той самий грім, що нераз людий убиває і запалює хати. Коли така хмара з електрикою проходить понад землею, то грім може скорше вдарити в високий будинок ніж в малий, бо від високого близше до хмари ніж від низенького. Зелізо, як і инші металї, лекше притягає електрику ніж наприклад скло. Тим зелізо називаєть ся тому добрим провідником електрики, а скло злим провідником.

Щоб забезпечити високі будинки від грому, то люди придумали такий спосіб: На верх даху ставлять острий желізний прут, вістрем до гори. Від него пускають по стіні дріт аж до землі, а конець дроту закопують в землю. Такий прут на верху будинку називаєть ся громозводом. Коли хмара надійде, то вона має найблизше саме вістре громозвода. Отож в него найскорше бють громи, але так як громозвід зроблений з желіза, який є добрим провідником для електрики, то вона собі по дорозі сходить до землі і будинкови не пошкодить. Мабудь неоден з вас бачив на високих коминах фабричних острі піку, а від неї протягнений дріт вздовж по комині аж до землі. Се є ті громозводи або кондуктори. Хто має хату під бляхою, то повинен би собі такого громозвода зробити, з ним є богато безпечнійше від грому.

Нераз ми чуємо, що гремить і блискає; се від того що громи бють з одної хмари в другу. В одній хмарі є електрика активна, а в другій пасивна. Одна притягає другу. Коли вони стрінуть ся, то робить ся лоскіт і запалюєть ся іскра. Іскру видно від разу, бо сьвітло біжить швидко. Тай з блискавки буває нераз чути тріскіт. Се через те, що голос, звук, не так швидко біжить як сьвітло. А гуркіт повстає від того, що іскра розіпхала воздух, який опісля знов сходить ся до купи з великим гуком.

Отож, коли люде вже довідали ся, яку то натуру має електрична сила, то почали придумувати, як би то її взяти в руки і запрягти до роботи. Перш усього треба було дійти, як то здобути ту електричну силу і з чого її добути, та як її розділити і як зєднати.

Тепер вже люде знають богато способів, котрими можна збудити електричну силу, але на разі то лиш тільки й знали, що як кусок бурштина (бурштин або янтар, то така дуже тверда і дорога живиця, з неї роблять пацьорки) потерти полотном, то він буде притягати куски полотна чи паперу. Але не богато їх тримає; притягне, потримає трохи і пустить. Тепер то вже люде знають, чому се так. Бурштин потерти і він загрів ся, в нім збудила ся електрична сила пасивна. Вона тягне до себе активну, де може. Коли підставити йому папірчик, то він його притягне, щоб забрати з него активну електрику. Коли вже забере все і в папірчикови лишилась така пасивна електрика, яка є в бурштині, то бурштин тручає від себе папірчик і він падає. Се через те, що є такий закон природи, що однакові електричні сили відтручують ся, а неоднакові притягають ся. Електрика є скрізь, лиш треба знати, як і чим єї здобути. От наприклад як чесати когось в темній хаті роговим гребенем, коли волос сухий, то буде тріщати і будуть показувати ся маленькі іскри. Се таж сама електрика, котра є і в громах, тільки що її тут трошки, тому і блиск малий і тріскіт тихий. Той самий буде тріскіт і блиск, як кота гладити в темній хаті проти шерсти.

Тепер вже люди поробили собі такі машини, котрими роз буджують велику електричну силу. Машин є таких богато, сильнійших і слабших, але всї вони зроблені так, що скляне колесо треть ся до подушок, що представлені з обох боків. Коло скла є металевий валок, котрий збирає електричну силу. Такий валок називаєть ся кондуктором. Як його помацати рукою, то покажеть ся іскра і буде тріскіт, себто: вдарить маленький грім. Тільки як машина велика і в валкови набралось богато електричної сили, то страшно його руками брати, а навіть страшно бути близько, бо може покорчити жили, або таки зов сім убити. Сей спосіб розбуджуваня електричної сили називаєть ся механічним способом.

Є ще другий спосіб, котрий називаєть ся механічним способом. Люди примітили, що як підляти який металь квасом, наприклад мідь, то в ній також будить ся електрична сила. Випробували богато металів, знають вже тепер, які металї та з якими квасами яку дають електрику. От наприклад мідь дає активну електрику, а цина пасивну. Отож кладуть до одного слоїка дві штабки: одну мідяну а другу цинову. Розумієть ся, що дві неоднакові електрики притягають одна другу. Отож ті штабки зчепити дротом, то по тім дроті буде перебігати електрика від одної штабки до другої. Той рух електричної іскри називаєть ся електричним током. Чи дріт буде коротенький чи довгий на кільометер, чи на милю, чи на тисячу миль, то все одно — електричний ток пійде по дорозі, бо все активна електрика буде доганяти пасивну, або пасивна буде доганяти активну.

В найновійшім часї переконали ся вчені, що електрика і магнет ділають на себе сильно, та що при помочи руху і магнету також можна викликати електрику. От і побудували они т. з. динамо-машину, в якій пара або вода порушує колесо обложене магнетом, і так дістають велику скількість електричної сили. Сей спосіб добуваня електрики є найважнійший, і про него треба буде окремо поговорити иншим разом.

ШІСНАЙЦЯТЬ ДОЛЯРІВ.

Дорожнеча зростає. Про се знає кожда господиня. Мущини і женщини, жиючі в великих фабричних містах, зазнають щоденно недостатку. Мінімальні кошти удержаня ідуть в гору. Досліди комісії для означеня мінімальної платні в дістрікті Колюмбія виказують слідуюче:

Комісія складає ся з представників працьодавців, робітників і публики. Під її директивою зістає около 15.600 женщин, занятих в промислових підприємствах. Комісія вибрала найперше друкарський промисл для дослідів. В сім промислі працювало 700 женщин, з поміж котрих 47 процент брали менше як $11 на тиждень, підчас коли 76 процент заробляли менше як $15 тижнево.

Комітет з девятьох, зложений з представників працьодавців, робітників і публики, мав означити найменшу платню, потрібну до удержаня робітників, занятих в тім промислі. По ряді переслухань і обчислень комітет прийшов до переконаня, що дівчина або женщина, працююча в дістрікті Колюмбія, потребує най менше $16 тижнево на житє.

Комітет почав вже радити, яку пропозицію має представити конгресови. Представники публики пропонували мінімум платні $17.50 на тиждень, представники робітників $17, а представники працьодавців лише $14. Нарештї згоджено ся на $15.50. З того $9 йде на мешкане і поживу, $3.35 на убране а решта на пральні, театр і т. д.

$16 на тиждень може запевнити заледви самітній женщині в дістрікті Колюмбія удержане. А тимчасом в однім друкарськім промислі більше як три четвертих женщин працювали дотепер за платню, котра не вистарчала на житє.

Такі відносини панували в столиці краю. Подібні відносини істнують у всїх великих містах Злучених Держав, де десятки тисяч женщин працюють за платню, котра не вистарчає на житє. Скат Нірінг.

"НЕЗАВИСИМА ПРЕСА".

Джан Свиндон, колишній редактор "Ню Йорк Таймс"-а, сказав перед зібраними редакторами слідуюче про "независиму пресу":

"Такої річи як независима преса нема в Америці. Ви знаєте се і я знаю се. Ні один з вас не спроможе ся на відвагу написати свою чесну опінію, а як би котрийсь з вас се зробив, то ви згори знаєте, що воно ніколи не було би надруковане.

Мені платять $150 на тиждень за те, що я не допускаю своєї чесної опінії до газети, з котрою я є звязаний. Иншим з вас платять подібну платню за подібну роботу.

Роботою журналїста є нищити правду, цілковито брехати, перекручувати, упідлювати, підхлїблювати ся мамоні і продавати свій край і свою расу за свій щоденний хліб.

Ми є знарядами і підданими богаитх людий поза сценою. Ми є порушаючими ся паяцами; вони тягнуть за нитку а ми скачемо. Наші таланти, наші здібности і наше житє є власністю сих людий. Ми є інтелектуальними проститутками".

ВОЄННІ ІНТЕРЕСИ БУЛИ КОРИСНІ.

Воєнні інтереси були добрі. "Вол Стріт Журнал" пише, що 104 корпорації "від 31 грудня 1914 р. до 31 грудня 1918 р., по оплаченю великих видатків на будову нових будинків і виплаченю незвичайно високих дивіденд додали до оборотового капіталу около 2.000,000.000. Майже всї сї гроші походять з надвижки доходів".

По виплаченю всїх зобовязань, виплачено дивіденди для акціонерів і направи фабрик, сї 104 корпорації були в стані додати близько два білїони долярів до свого оборотового капіталу.

Але на сім не кінець. Остаточна надвижка в руках тих корпорацій, по оплаченю тих всїх зобовязань, виносила $1.941,498.000. Ся надвижка складала ся з фондів, котрі можуть бути в кождій хвилї виплачені виділом директорів на якунебудь ціль. Є се гроші непотрібні вже довше в бизнесї.

До того щорічні справоздання виказують, що власність тих 104 корпорацій побільшила ся в тім часї на суму $1.522,000.000.

Нічого дивного, що "Журнал" пише: — "Хоч сї корпорації репрезентують заледви малу часть великих промислових богацтв в Злучених Державах, то однак служать за доказ незмірного розросту богацтва краю за час від початку до кінця війни".

Богато промислів користало з зисків. Компанії гуми, сталї, різень і копалень, а передовсім копальні пороху накопичили незмірні богацтва.

Оборотовий капітал компанії Ду Понт виносив 31 вересня 1914 р. $35,132.736. А при кінці 1918 р. капітал виносив $186,991.738. Оборотовий капітал зріс о 429 процент. Гер кулес Павдер Ко. мала зріст о 352 процент в оборотовім капіталї в чотирох роках.

Результати великої війни в формі великих зисків для корпорацій були корисні для певної групи людий. Припадково сї 104 корпорації мають тепер на руках в постати гроший, либерти бондс і инших паперів — $2.009,000.000.

Марія Тарнівська.

МАЛИЙ ПРОЛЄТАР.

Літ дванайцять покінчилось
Із останною зимою
Василькови, як лишив ся
Безталанним сиротою.

Поки батько був в родині,
Була хата й кусок поля;
От тоді ще Василькови
Усьміхалась люба доля.

Помер батько у родині,
За ним пішла рідна мати
І прийшло ся сиротині
З батьківщини уступати;

Бо за довг, який лишив ся,
Забрав Жид хатину й поле,
А хлопчина і не счув ся,
Як наспіло люте горе!..

Ніхто про те не журив ся,
Що станеть ся з сиротою;—
Без родини й шматка хліба,
Без даху над головою!..

Пішов Василь по під тином
У полатаній свитині...
Доле-ж його нещаслива,
Де подітись сиротині?!..

Вітер свище, зима люта,
Заверюха сипле густо;
Шкандибає улицями,
Кругом него глухо, пусто...

Став він думати про теє,
Щоб у найми де нанятись,
Бо не час байдужним бути
І по улиці скитатись.

Хоч робити він не в силі,
Але того треба вчитись,
Щоб на страву заслужити
І теплїйше приодітись;

Щоб хоч теплий де куточок,
Де огрів би змерзлі ноги...
Підійшов він обережно
До Микитових порогів.

А Микита був господар
На ціле село богатий,
То-ж у него Василько наш
Наймитом хотів зістати.

Підійшов. — Стук, стук! об двері,
Зняв шапчину: "Слава Богу!"
"Ти чого?"— спитав Микита,
Появившись у порога.

"Та я... теє..." — зі слезами
Прошептав він до Микити,—
"Я хотів би у вас, дядьку...
Я'б хотів у вас служити..."

"Та щож сину, я би радий,
Але в мене, бач, зимою
Не богато так роботи, —
Лучше вернеш ся весною!..."

"Так, весною я вам здам ся,—
Кажете вернуть весною?
Добре дядьку!" — і покірно
Вклонивсь Василь головою.

Тай на вулицю подав ся...
У критичній тій годині
Не поможуть злії люди,
Не порадять сиротині.

Ніч захопила самого,
Серед улиці пустої...
"Ох! не маю я нікого!
Тату! Мамо! Рідні мої!"

"Не приняли! — заридав він,
І щож станеть ся зі мною?
Деж я дінусь нещасливий
Тепер, лютою зимою?!.."

Так шептав він безнадійно
І в останній тій хвилині
Покотились рясні слези,
Нещасному сиротині.

Серце бє ся, в грудях важко,
І малими ніженьками
Бродить в снігу умучений
Не протертими стежками.

Бродить в снігу помаленьку,
Вже і церкву проминає;
Йде на цвинтар на могилу,
Там, де рідня спочиває.

Приклякнув він на могилї,
То ридав, то знов молив ся...
Аж на сьвіті зійшло сонце
І знов білий день зробив ся.

Паламар ішов до церкви
І спіткнувсь на снігу купу...
А під снігом віднайшов він
Василька — дитину-трупа!..

("Роб. Вістник").

Антон Паннекок.

МАРКСІЗМ І ДАРВІНІЗМ.

II. Марксізм.

Коли ми звернемо свою увагу на Марксізм, то побачимо в него велику схожість з Дарвінізмом. Так само, як з Дарвіном, заслуга Маркса є в тім, що він відкрив ту силу, що спричинює суспільний розвиток. Він не потребував доказувати, що такий розвиток відбуває ся; всї знали, що від найдавнійших часів нові форми суспільного устрою заступали старі, але не була звісна причина і ціль того розвитку.

В своїй теорії Маркс зачинає від сих переворотів, що відбували ся перед його очима. Всї знали, що велика політична революція, яка дала Европі певний напрям, то є французька революція, була боротьбою за власть, яку вела буржуазія проти шляхти і короля. По сїй боротьбі повстали нові клясові боротьби. В Англії політичну боротьбу вели капіталісти — фабриканти з властителями великих земельних посілостий; рівночасно робітнича кляса повстала проти буржуазії. Які се були кляси? В чім ріжнила ся одна від другої? Маркс доказав, що клясові ріжниці були викликані ріжницею заняття, яке кожда з тих кляс мала в витворчім (продуктивнім) процесі. Кляси мають свій початок в продуктивнім процесі і се є власне продуктивний процес, який каже, хто до якої кляси належить. Продукція є нічо иньше, як лиш процес суспільної праці, при помочи якої люди здобувають собі средства удержаня. Нічо иньше, як продукція матеріяльних средств житя, яка будує форму суспільности і яка дає напрям політичній і суспільній боротьбі.

Спосіб продукції безнастанно змінював ся з ходом часу. Звідкіля-ж взяла ся ся зміна? Спосіб праці і відносини одної кляси до другої залежать від знарядів, при помочи яких люди працюють, від розвитку техніки і взагалі від средств продукції. Тому, що в середних віках люди уживали тих простих знарядів, они мали в тім часї мало розвинений промисл і февдалізм; а тепер люди роблять на великих машинах і ми маємо капіталізм; се є власне причиною, чому в тім часї февдальна шляхта і дрібна буржуазія були дві найголовнійші кляси, підчас коли тепер тими клясами є буржуазія і пролетаріят.

Отже головною причиною, головною силою в розвитку суспільности є якраз розвиток знарядів, якими люди послугують ся при праці. Очевидна річ, що люди старають ся чимраз більше удосконалити ті знаряди так, щоб їм було лекше працювати і щоб праця була видатнійша, а практика, яку они набирають уживаючи тих знарядів, — провадить до дальшого їх удосконаленя. Відповідно до розвитку техніки в продукції розвивають ся також форми суспільної праці. А се провадить до нового укладу кляс, до нових суспільних інституцій і до твореня нових кляс. Рівночасно повстає соціяльна, т. є. політична боротьба. Ті кляси, що мали власть в часї старого способу продукції, старають ся за всяку ціну задержати старі інституції, підчас коли нові кляси намагають ся ввести в житє нові способи витвору; повстає боротьба кляси поневоленої проти кляси пануючої і кляса поневолена, коли відносить побіду над клясою пануючою, тим самим пробиває шлях для дальшого свобідного розвитку техніки.

Так отже теорія Маркса відкрила силу і механізм суспільного розвитку. Ся теорія доказує, що історія не є нічо нерегулярного, та що ріжні суспільні форми не є вислідом якогось случаю, але що в ній є певний розвиток в данім напрямі. Також ся теорія доказує, що розвиток суспільности не кінчить ся теперішною формою товариського житя, але буде дальше розвивати ся, тому, що техніка розвиває ся.

В той спосіб досліди Дарвіна і Маркса, одного на полі органічного сьвіта, а другого на полі людського суспільного житя, здобули для теорії про розвиток (еволюцію) місце серед позитивних наук. Через те зробили они сю теорію приступну для мас, як основну засаду соціяльного і біольогічного розвитку.

III. Марксізм і клясова боротьба.

Підчас коли правдою є, що кожда теорія мусить мати високу научну вагу, щоби она могла мати все вплив на людський ум, так се не є вже досить. Часто буває що якась теорія, помимо сего, що она є дуже важною в науці, з виїмком кількох вчених, она не має ширшого заінтересованя. Так стало ся з теорією тяготи Нютона. Ся теорія є основою науки астрономії. Лиш завдяки сїй теорії ми знаємо дещо про небесні тіла і можемо предсказати появу якоїсь планети. А однак коли теорія тяготи Нютона появила ся, то лиш кількох англійських вчених її попирали. Широкі маси зовсім не звертали на ню уваги. Маси запізнали ся з сею теорією аж пів століття пізнійше, коли Вольтер написав про ню популярну книжочку.

В сім нема нічого дивного. Наука стала власностію групи учених, і її розвиток залежить від сеї групи, так само, як спосіб топленя зелїзної руди розбирає група вчених хеміків. Лиш те, що може бути уживане всіми людьми, що кождий вважає за конечно потрібне до житя — може знайти собі прихильників серед широких мас. Отже коли ми бачимо, що до якоїсь научної теорії прихиляють ся з запалом робочі маси — то діє ся се лиш тому, що ся теорія служить їм оружем в клясовій боротьбі. Бо в клясовій боротьбі беруть участь майже всї люди.

Колиб економічна наука Маркса не мала жадного приміненя в нинішній клясовій боротьбі, то з певностію лиш кількох вчених економістів тратили-б час на студіованю творів Маркса, а більш ніхто. Але тому, що Марксізм служить пролетаріятови як оруже в його боротьбі проти капіталізму, коло сеї теорії веде ся завзята боротьба також серед широких мас. Тому імя Маркса з одної сторони шанує ся міліонами пролетаріяту, який навіть небогато знає про Марксізм, а з другої сторони тисячі Маркса ненавидять, хоч не мають зовсім понятя про його науку. Завдяки тій важній ролї, яку Марксізм відіграє в клясовій бородьбі, його пильно студіюють широкі маси робітництва і стають його прихильниками.

Пролетарська клясова боротьба істнувала ще перед Марксом, бо вона є плодом капіталістичного визиску. Зовсім природною річию було, що робітники, яких визискувано, бажали иньшого ладу суспільного в якім всякий визиск був би знесений. Однак в них кінчило ся на мріях і бажанях. Они не були певні, чи новий лад можливий і чи він прийде. Маркс дав теоретичний підклад для робітничого руху і для соціялізму. Його соціяльна теорія виказує, що суспільні форми є в безнастанній переміні, та що капіталізм є лиш тимчасовою формою. Його студії капіталізму виказують, що завдяки безнастанному розвиткови і удосконаленю техніки, капіталізм з конечности мусить уступити місце соціялізмови. Сей новий порядок може бути заведений лише пролетаріятом через боротьбу з капіталістами, яких інтересом є задержати стару систему продукції. Отже соціялізм є вислідом і цїлию пролетарської клясової боротьби.

Завдяки Марксови, пролетарська клясова боротьба прибрала цїлком иншу форму. Марксізм став ся оружем в пролетарських руках, на місце неозначених надій, він вибрав певно означену ціль; вказуючи на соціяльний розвій, він додав сили пролетарській боротьбі і рівночасно дав основу під будову успішної тактики і програми. Лиш при помочи Марксізму робітники можуть доказати, що капіталізм мусить зникнути, та що побіда пролетаріяту неминуча. Також Марксізм зробив конець старим утопійним поглядам, після яких соціялізм мав бути введений в житє при помочи розуму і доброї волї кількох розсудних одиниць; так, начеб соціялізм був вислідом нашого бажаня справедливости і морали; неначеб предметом наших змагань було утворити непомильне і совершенне суспільство! Ні. Справедливість і мораль змінять ся рівночасно зі зміною способу продукції, і кожда кляса інакше розуміє ту справедливість і мораль. Соціялізм може бути введений в житє лиш тою клясою, якої інтерес лежить в соціялізмі; і тут не розходить ся о сотворене совершенного суспільства, але о зміну способу продукції на висший ступінь, себто, зміну капіталістичного способу продукції на соціялістичний.

Тому, що теорія Маркса про суспільний розвій є конечно потрібна для пролетаріяту в його клясовій боротьбі — пролетаріят робить сю теорію частию свого власного організму; она володіє його умом, чувством, його поглядом на всесьвіт. З огляду на се, що Марксізм є теорією соціяльного розвитку, в якого осередку ми стоїмо — тому Марксізм став ся осередною точкою великого умового бою, який товаришить економічній революції нашого часу.

(Дальше буде).

ОВАВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ
РОБІТНИХ В ЛОДЗІ.
НГАГА. — 17 вересня (в Польщі) відбули ся безпорядки викликані ораціями безробітних м з віч безробітних ож участь делеґат від ства публичних робіт. горячих спорів демон напали на делеґата. постановлено вислати ну делеґацію до ма Поліція старалась за її по дорозі. Прийкровавої розправи, котрої було немало убитих і ранених. Пославела кавалерія.

лись протиправительенної демонстрації в Варшаві.
ВА, 5 жовтня. — Пе инком ради міністрів і арляментом уставлено льственні війська з ар Се зроблено після розповсюднились слу агітатори готують протельственну демонстра ложене уважають дутичним.

евський в Лондоні.
ДОН, 10 жовтня. — кий премієр Падарев прибув до Лондону на з англійським преміЙойд Джорджем. Він яв ся зробити якунеяву в звязи зі своєю

ПОШУКУЮ
брата Андрія Панчишин, Долини, пов. Чортків, на. Він робив тому два в Ґурсон Майні коло ри. Хто би про него о він самий, хай зголоі на понизшу адресу:
Pawlo Panchyshyn
25 Wurtelle St.,
MONTREAL, Que.

НОВІ КНИЖКИ.
софії політики ..... .65
не сьвіта — Ів. Франко 1.50
фія соціял-демократії
аві 2.00
м — Е. Крук ..... .20
ркеню нашого бога ..... .15
огія ..... .15
Парижської Комуни .... .15
Бастилії 5
чужих слів 2.00
Убрик ..... .40
..... .30
про над. госп. ..... .50
релігії ..... .25
рак ..... .25
оступ ..... .40
лові справи ..... .30
о. козаків ..... .25
Родини, 3 томи 1.50
ка — Стоцького 1.50
душа 1.50
на скрипку 1.50
ія в образках 1.25
миль під водою 1.00
ий промінь ..... .80
ія ..... .80
Інквізиція ..... .50
фія штуки ..... .50
сьвітів ..... .40
України Руси
рушевського 3.50
жебрак ..... .50
і тайни монаст. мурів ... .50
чу сонцю золотому ..... .50
Беркут — Франко ..... .50
ж до місяця ..... .40
раматика ..... .40
піваник ..... .40
йшло сонце ..... .30
ська справа ..... .25
природи ..... .20
ю рано зїле копала ..... .75
ик правна ідея і Інтернац. .20
взяв ся чоловік ..... .25
женщини жадають полїх прав ..... .15
лод — про економію ..... .35
ходжене і розвиток мов .25
вічних снїгів і ледів ..... .30
суспільність і церква ..... .35
ночу неволю ..... .30
зи старинного сьвіта ..... .35
в зільниці ..... .15
чі пісні ..... .10
ди навчились числити ... .10
жене України ..... .10
в кружить в нашім тїлї
нам з неї користь ..... .15
и укр. соц. в Галичині .. .25
родні революційні партії .. .25
ба о сонце 3
з рахунками ..... .35
равопись з словарем .... .50
ник Кармелюк — 6 томів 2.40
нгл. словар 2.00
ник англійської мови ... 1.50
ковий словарець
англ. і англ.-укр. 1.50
кують ся: — Дарвінізм і Еко
і Нариси.
овленя і гроші висилайте на
:
RAINSKA KNYHARNIA
ueen St. W., Toronto, Ont.